

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli, 29.6.2011
KOM(2011) 510 v konečnom znení
2011/0183 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o systéme vlastných zdrojov Európskej únie

(//ES, Euratom)
{SEK(2011) 876 v konečnom znení}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. ÚVOD – PREČO JE POTREBNÁ REFORMA

1.1. Systém financovania EÚ je zastaraný

Systém financovania EÚ prešiel od roku 1957 značným vývojom. Vo svojich počiatkoch pozostával predovšetkým z príspevkov členských štátov. V roku 1970 bol zavedený systém vlastných zdrojov, ktorý zabezpečoval finančnú autonómiu EÚ. V počiatočnom štádiu bol tvorený predovšetkým tradičnými vlastnými zdrojmi, ktoré boli prepojené s jednotlivými oblasťami politiky EÚ. Postupné vytvorenie vlastných zdrojov založených na DPH a HND však znamenalo prechod k financovaniu založenému najmä na štatistických agregátoch, ktoré nie sú vôbec napojené na politické priority EÚ.

So zmenou samotného zloženia vlastných zdrojov došlo súčasne aj k zavedeniu viacerých korekčných mechanizmov, ktoré vychádzali zo zásad stanovených počas európskeho samitu vo Fontainebleau v júni 1984. Na tomto samite sa dospelo predovšetkým k záveru, že *„každý členský štát, ktorý je vzhľadom na svoju relatívnu prosperitu vystavený nadmernej rozpočtovej záťaži, si môže v primeranom čase uplatniť príslušnú korekciu“*. Tieto mechanizmy predstavujú súbor rozličných opatrení, ktoré vyplynuli zo série rokovaní o nových opatreniach dopĺňajúcich súbor už existujúcich korekčných mechanizmov.

Správa o fungovaní systému vlastných zdrojov¹ poukazuje na skutočnosť, že súčasný systém financovania dosahuje pri väčšine hodnotiacich kritérií nedostatočné výsledky. Ukazuje sa, že systém financovania je neprehľadný a príliš komplikovaný, v dôsledku čoho jeho fungovaniu úplne rozumie len malá skupina odborníkov. Z tohto dôvodu je, samozrejme, obmedzený aj demokratický dohľad nad týmto systémom. Mnoho členských štátov ho navyše považuje za nespravodlivý. Veľkí prispievatelia do rozpočtu sa domnievajú, že ich čisté príspevky sú príliš vysoké, zatiaľ čo viaceré členské štáty, ktoré využívajú výhody redistribučných politik – ako je politika súdržnosti, čelia zvýšeným príspevkom do rozpočtu EÚ z dôvodu financovania korekčných mechanizmov.

Ako oveľa dôležitejšia sa však môže javiť skutočnosť, že už samotný spôsob financovania rozpočtu EÚ nevyhnutne vytvára napätie, ktoré zatieňuje každú debatu o európskom rozpočte. Mnoho politikov na národnej úrovni považuje totiž príspevky členských štátov do EÚ len za výdavky. Postupné zavádzanie korekčných mechanizmov je však len jedným z prejavov tohto problému. Ďalším je tlak vyvíjaný na to, aby sa vopred určili finančné prostriedky prideľované jednotlivým členským štátom. Hodnotenie rozpočtu EÚ z čisto účtovníckeho hľadiska a snaha o maximalizáciu návratnosti nielenže nepriaznivo vplýva na verejnú diskusiu o zmysle výdavkov EÚ, ale v niektorých prípadoch dokonca spochybňuje aj výhody samotného členstva v EÚ.

Problémy pri dosahovaní dohôd v rozpočtovej oblasti, ktorým je EÚ v 21. storočí vystavená, sú čiastočne dôsledkom nevyhovujúceho systému verejných financií EÚ. Financovanie EÚ bolo mnoho rokov považované len za účtovnícky mechanizmus, ktorého hlavným cieľom bolo zabezpečiť dostatočné financovanie výdavkov EÚ a popri tom zahŕňať do systému čoraz

¹ Pracovný dokument útvarov Komisie „Financovanie rozpočtu EÚ: správa o fungovaní systému vlastných zdrojov“, SEK(2011) 876 z 29.6.2011.

viac korekčných mechanizmov. Ako už bolo uvedené vyššie, tento prístup narazil na svoje hranice. Nastal teda čas uvažovať o novej koncepcii financovania EÚ.

1.2. Nová paradigma financovania EÚ

Náročné výzvy v oblasti verejných financií a nové priority výrazným spôsobom narúšajú zaužívané ponímanie rozpočtu EÚ. Vzniká tak nová paradigma financovania EÚ, ktorá sa opiera o dva piliere.

Prvým pilierom je skutočnosť, že systém financovania EÚ by mohol zohrávať kľúčovú úlohu pri úsilí o konsolidáciu rozpočtov v rámci celej Únie. V dôsledku globálnej hospodárskej a finančnej krízy dosiahol celkový ročný deficit EÚ–27 v roku 2010 podľa odhadov 826,9 mld. EUR². Vo viacerých najväčších členských štátoch bol deficit verejných financií dokonca vyšší, ako celkový objem rozpočtu EÚ. Predchádzajúce mesiace poukázali na pretrvávajúce problémy, ktorým je vystavených mnoho členských štátov. Úsilie o konsolidáciu rozpočtu bude však prebiehať paralelne k vynakladaniu prostriedkov na starnúcu populáciu³ a na iné výzvy, ako je napr. zmena klímy. V tejto súvislosti piati vrcholní predstavitelia štátov a vlád zdôraznili, že „ďalší viacročný finančný rámec príde v čase, keď členské štáty vynakladajú maximálne úsilie na ozdravenie verejných financií“⁴.

Ďalšie posilnenie rozpočtovej disciplíny na úrovni EÚ bude mať vplyv na všetky aspekty rozpočtu EÚ – teda nielen na výdavky, ale aj príjmy EÚ. Vytvorenie systému vlastných zdrojov prispeje k širšiemu úsiliu členských štátov o konsolidáciu svojich rozpočtov. Postupným zavádzaním nových zdrojov sa vytvorí priestor na zníženie, postupný zánik alebo vylúčenie iných zdrojov. Výsledkom bude znižovanie príspevkov členských štátov do rozpočtu EÚ a ich väčšia voľnosť pri hospodárení s obmedzenými vnútroštátnymi zdrojmi. Ako je uvedené v oznámení pod názvom „Preskúmanie rozpočtu EÚ“, pri zavádzaní nových zdrojov „nejde o veľkosť rozpočtu, ale o správnu kombináciu zdrojov“⁵.

Druhým pilierom je skutočnosť, že okrem tradičných vlastných zdrojov (predovšetkým ciel plynúcich z colnej únie) nie sú zdroje EÚ v súčasnosti takmer vôbec napojené na politické priority EÚ a ani ich nepodporujú. Ako je však uvedené v oznámení pod názvom „Preskúmanie rozpočtu EÚ“, zavedenie nových zdrojov „by odzrkadlilo postupný posun štruktúry rozpočtu smerom k politikám, ktoré sú bližšie občanom EÚ a sú zamerané na dosahovanie výsledkov v záujme občanov a vyššiu pridanú hodnotu EÚ. Mohlo by podporovať dosahovanie dôležitých cieľov politik EÚ alebo medzinárodných politik, napr. týkajúcich sa rozvoja, zmeny klímy alebo finančných trhov, a byť s týmito cieľmi úzko spojené.“

Nové zdroje príjmov možno vytvoriť vďaka výhodám, ktoré ponúka nadnárodný prístup a kritická masa na úrovni EÚ. Opatrenia na úrovni EÚ môžu predstavovať pridanú hodnotu napríklad vtedy, ak je mobilita daňových základov príliš vysoká nato, aby umožňovala prijímať účinné opatrenia na úrovni jednotlivých členských štátov, alebo ak obmedzené

² Zdroj: ECFIN, prognózy z jari 2011.

³ Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre hospodárske a finančné záležitosti: „Spáva a starnutí obyvateľstva za rok 2009. Hospodárske a rozpočtové prognózy pre členské štáty EÚ-27 (200-2060)“, European Economy č. 2/2009.

⁴ List Davida Camerona, Angely Merkelovej, Nicolasa Sarkozyho, Marka Rutta a Marii Kiviniemiovej predsedovi Európskej komisii z 18. decembra 2010.

⁵ KOM(2010)700 z 19.10.2010.

opatrenia zavedené niektorými z členských štátov prispievajú ku fragmentácii vnútorného trhu. Mimoriadne dôležitým aspektom v tomto ohľade je zdaňovanie finančného sektora. Ako uviedla Komisia vo svojom oznámení o tejto problematike z októbra 2010, nové dane vo finančnom sektore by „mohli pomôcť vytvoriť podmienky pre udržateľnejšiu rast v súlade so stratégiou Európa 2020“⁶. Komisia oznámila, že má v úmysle predložiť na jeseň legislatívny návrh o dani EÚ z finančných transakcií. Okrem toho, ďalší rozvoj systému DPH v rámci nových vlastných zdrojov by mohol prispieť k posilneniu vnútorného trhu a k zvýšeniu ekonomickej účinnosti.

Reštrukturalizácia systému financovania EÚ bude podnetom na diskusiu o osobitných zdrojoch a bude teda znamenať odklon od účtovníckeho prístupu obmedzujúceho sa na výpočet čistých zostatkov.

Zároveň je však potrebné zachovať dôležité aspekty súčasného systému financovania, ako sú tradičné vlastné zdroje a zostatkový vlastný zdroj založený na HND, ktorý umožňuje rozpočtovú stabilitu a vyrovnaný rozpočet. Vyrovnaný rozpočet však možno dosiahnuť aj pri menšom objeme tohto zostatkového vlastného zdroja a pri podstatne odlišnej kombinácii zdrojov.

1.3. Lisabonská zmluva vytvára nový právny rámec

Zmluva o fungovaní Európskej únie (ďalej „ZFEÚ“) zavádza dôležité zmeny, a to nielen z hľadiska rozpočtového postupu EÚ, ale aj z hľadiska spôsobu financovania rozpočtu EÚ. V tejto súvislosti je potrebné upriamiť pozornosť predovšetkým na dve ustanovenia tejto zmluvy:

- (1) V článku 311 ods. 3 ZFEÚ sa ustanovuje, že Rada v rámci rozhodnutia o systéme vlastných zdrojov môže „zaviesť nové kategórie vlastných zdrojov alebo zrušiť existujúce kategórie“. Vytvára sa tým priestor na zníženie počtu existujúcich vlastných zdrojov a na vytvorenie nových.
- (2) V článku 311 ods. 4 ZFEÚ sa ustanovuje, že „Rada v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom ustanoví prostredníctvom nariadení vykonávacie opatrenia pre systém vlastných zdrojov Únie, pokiaľ tak ustanovuje rozhodnutie [o systéme vlastných zdrojov]“. Prostredníctvom tohto ustanovenia sa teda zavádza možnosť vymedziť vo vykonávacom nariadení osobitné vykonávacie opatrenia pre systém vlastných zdrojov, a to v medziach stanovených v rozhodnutí o systéme vlastných zdrojov.

V návrhoch Komisie sa tieto nové možnosti v plnej miere uplatňujú, pričom sa v nich navrhuje odstránenie vlastného zdroja založeného na DPH a vytvorenie nových vlastných zdrojov, ako aj nová organizácia vykonávacích opatrení pre systém vlastných zdrojov.

Tento nový rámec poskytuje príležitosť na vytvorenie dostatočne flexibilného systému, ktorý bude rešpektovať rozsah a medze stanovené v rozhodnutí o systéme vlastných zdrojov. V tejto súvislosti je však dôležité, aby všetky praktické dojednania o zdrojoch Únie, ktoré by mali upravovať jednoduchšie postupy, neboli začlenené do samotného rozhodnutia, ale do

⁶ KOM(2010) 549 zo 7.10.2010.

vykonávacieho nariadenia. V týchto návrhoch sú zohľadnené zámery zákonodarcov vyjadrené v Konvente o budúcnosti Európy a schválené na následnej medzivládnej konferencii.

2. TRI NÁVRHY – JEDNO ROZHODNUTIE

Navrhované rozhodnutie o systéme vlastných zdrojov upravuje tri hlavné aspekty: zjednodušenie príspevkov členských štátov, zavedenie nových vlastných zdrojov a reformu korekčných mechanizmov. Správa o fungovaní systému vlastných zdrojov kladie dôraz na to, akým spôsobom sú tieto jednotlivé návrhy prepojené a akým spôsobom sa navzájom dopĺňajú. Tieto návrhy predstavujú spolu vyvážený balík opatrení, ktoré je potrebné vnímať ako celok v rámci jedného rozhodnutia.

2.1. Zjednodušenie príspevkov členských štátov

Komisia navrhuje na jednej strane odstránenie vlastného zdroja založeného na DPH a na strane druhej vytvorenie nových vlastných zdrojov. Zohľadňuje tak názory väčšiny členských štátov a inštitúcií EÚ, ktoré boli prezentované počas konzultácií v rámci preskúmania rozpočtu.

Vlastný zdroj založený na DPH je v súčasnej podobe mimoriadne komplikovaný a vyžaduje si značné administratívne úsilie na stanovenie harmonizovaného základu. V porovnaní s vlastným zdrojom založeným na HND neprináša žiadnu alebo len veľmi malú pridanú hodnotu. Jeho odstránením sa výrazne zjednodušia národné príspevky a zníži sa administratívna záťaž Komisie a členských štátov.

Vzhľadom na administratívnu náročnosť tohto vlastného zdroja a nízke sadzby, ktoré sa v súčasnosti na ň uplatňujú, by bolo jeho postupné vyradovanie menej efektívne ako jeho úplné odstránenie k stanovenému dátumu. Z tohto dôvodu sa navrhuje, aby bol tento zdroj odstránený k 31. decembru 2013. V prípade, že rozhodnutie nadobudne účinnosť k neskoršiemu dátumu, bude mať toto ustanovenie retroaktívny charakter, a to v súlade s bežnou praxou uplatňovanou pri predchádzajúcich revíziách rozhodnutia o systéme vlastných zdrojov. Stanovenie 31. decembra za konečný termín umožní vyhnúť sa výpočtu zdroja za príslušnú časť daného roka.

Zánik vlastného zdroja založeného na DPH si vyžiada realizáciu ďalších činností: spravovanie ročných výkazov DPH za rok predchádzajúci zániku zdroja, vykonanie ročného zúčtovania DPH, uskutočnenie kontrol na zabezpečenie presnosti výpočtov, ukončenie cyklu dohľadu, riešenie pretrvávajúcich výhrad a prípadov porušenia právnych predpisov, opravy a zosúladenie účtov. Kompletné ukončenie všetkých činností týkajúcich sa vlastného zdroja založeného na DPH si bude vyžadovať niekoľko rokov.

2.2. Zavedenie nových vlastných zdrojov

V oznámení pod názvom „Preskúmanie rozpočtu EÚ“ Komisia stanovila šesť potenciálnych vlastných zdrojov. Každý z nich bol podrobený dôkladnej analýze, a to predovšetkým podľa kritérií stanovených v uvedenom oznámení.

Analýza zdôraznila tieto kľúčové aspekty:

- (1) Daň z finančných transakcií (FTT) by mohla byť novým zdrojom príjmov, ktorý by mohol znížiť existujúce príspevky členských štátov, poskytnúť národným vládam väčší manévrovací priestor a prispieť k celkovému úsiliu o konsolidáciu rozpočtu.

Napriek tomu, že určitá forma zdaňovania finančných transakcií už v obmedzenom počte členských štátov existuje, z analýzy vyplynulo, že vzhľadom na vysoký objem cezhraničných transakcií a vysokú mobilitu daňových základov by bola akcia na úrovni EÚ efektívnejšia a účinnejšia ako nekoordinované kroky členských štátov. Takéto zdaňovanie by navyše mohlo prispieť k zníženiu existujúcej fragmentácie vnútorného trhu. Komisia z tohto dôvodu predloží na jeseň tohto roku návrh o dani EÚ z finančných transakcií. Táto daň, ktorá by mohla byť vyberaná na úrovni EÚ, by zmiernila problémy súčasného systému spojené s princípom spravodlivej návratnosti (tzv. *juste retour*). Táto iniciatíva EÚ bude predstavovať prvý krok smerom k uplatňovaniu FTT na globálnej úrovni.

- (2) Vytvorenie nového zdroja založeného na DPH by prispelo k väčšej harmonizácii systémov DPH v jednotlivých členských štátoch, čo by následne podnietilo ďalší rozvoj vnútorného trhu. Tento nový zdroj založený na DPH by predstavovala jeden z aspektov výrazne zrevidovaného systému DPH v EÚ v zmysle zelenej knihy o budúcnosti DPH. Súčasťou tejto novej iniciatívy bude odstránenie veľkého množstva daňových výnimiek a oslobodení od dane, ktoré narúšajú riadne fungovanie vnútorného trhu, ako aj zavedenie opatrení na obmedzenie podvodov s DPH v EÚ.
- (3) Z analýzy vyplynulo, že tieto vlastné zdroje by mohli byť na úrovni EÚ zavedené v období rokov 2014 – 2020, a to po primeranej technickej príprave. Kombinácia týchto vlastných zdrojov by na rozdiel od zavedenia len jedného nového vlastného zdroja priniesla dodatočné výhody. Zabezpečila by spravodlivé rozloženie záťaže na viaceré členské štáty, ako aj kritickú masu potrebnú na výrazné zníženie existujúcich príspevkov členských štátov do rozpočtu EÚ.

Na základe výsledkov analýzy navrhuje Komisia zaviesť vlastný zdroj založený na dani z finančných transakcií najneskôr k 1. januáru 2018 a nový zdroj založený na DPH najneskôr k 1. januáru 2018. Časový rámec pre zavedenie týchto nových vlastných zdrojov zohľadňuje čas potrebný na skompletizovanie právneho rámca a na prijatie a implementáciu príslušných právnych predpisov. Komisia do konca roka 2011 predloží príslušné podrobné nariadenia alebo zmeny a doplnenia existujúcich právnych predpisov, ako aj súvisiace vykonávacie nariadenia v zmysle článku 322 ods. 2 ZFEÚ.

Nasledujúca tabuľka uvádza výsledný odhadovaný vplyv týchto krokov na štruktúru vlastných zdrojov. Poukazuje na prechod od existujúcich národných príspevkov na nové vlastné zdroje. Nové vlastné zdroje by financovali približne 40 % výdavkov EÚ. Tradičné vlastné zdroje by sa na celkovom financovaní podieľali necelými 20 %. Vlastný zdroj založený na HND by aj naďalej zostal najdôležitejším zdrojom a na financovaní rozpočtu by sa podieľal 40 %.

Odhadovaný vývoj štruktúry systému financovania EÚ (2012 – 2020)

	Návrh rozpočtu 2012		2020	
	mld. EUR	% podiel na vlastných zdrojoch	mld. EUR	% podiel na vlastných zdrojoch
Tradičné vlastné zdroje	19,3	14,7	30,7	18,9
Existujúce národné príspevky	111,8	85,3	65,6	40,3
z toho:				
vlastný zdroj založený na DPH	14,5	11,1	-	-
vlastný zdroj založený na HND	97,3	74,2	65,6	40,3
Nové vlastné zdroje	-	-	66,3	40,8
z toho:				
nový zdroj založený na DPH	-	-	29,4	18,1
daň EÚ z finančných transakcií	-	-	37,0	22,7
Vlastné zdroje spolu	131,1	100,0	162,7	100,0

2.3. Reforma korekčných mechanizmov

Na zasadnutí Európskej rady vo Fontainebleau v roku 1984 boli stanovené hlavné zásady, ktoré mali zabezpečiť spravodlivý charakter rozpočtu EÚ. Na tomto zasadnutí sa dospelo predovšetkým k záveru, že výdavková politika je v podstate hlavným prostriedkom riešenia otázky rozpočtovej nerovnováhy. Zároveň sa však na tomto zasadnutí uznala aj skutočnosť, že „každý členský štát, ktorý je vzhľadom na svoju relatívnu prosperitu vystavený nadmernej rozpočtovej záťaži, si môže v primeranom čase uplatniť príslušnú korekciu“.

Tieto zásady boli potvrdené a konzistentne uplatňované v následných rozhodnutiach o systéme vlastných zdrojov. V súčasnosti sa dočasné korekčné mechanizmy uplatňujú v prípade štyroch členských štátov, pričom ich obdobie uplatňovania končí v roku 2013. Korekcia v prospech Spojeného kráľovstva a úľava pri jej financovaní pre štyri členské štáty (Nemecko, Holandsko, Rakúsko a Švédsko), ako aj skrytá korekcia vo výške 25 % z vybratej sumy tradičných vlastných zdrojov, ktoré si členské štáty ponechávajú na pokrytie nákladov na výber, sa budú aj naďalej uplatňovať, a to až do nadobudnutia účinnosti nového rozhodnutia o systéme vlastných zdrojov. Aj tieto korekčné mechanizmy je potrebné prehodnotiť v rámci hĺbkovej revízie systému financovania EÚ.

Z analýzy súčasného systému vyplynuli dva dôležité závery:

Po prvé, objektívna situácia vo viacerých členských štátoch sa postupom času výrazne zmenila. Túto skutočnosť je potrebné náležitým spôsobom zohľadniť v systéme korekcií.

Podľa zásad stanovených vo Fontainebleau mala korekcia v prospech Spojeného kráľovstva v čase svojho zavedenia v roku 1984 svoje opodstatnenie. V tom čase bolo totiž Spojené kráľovstvo jedným z najchudobnejších členských štátov a zároveň jedným z najväčších

čistých prispievateľov do rozpočtu EÚ, ktorý pozostával predovšetkým z poľnohospodárskych výdavkov. Odvádzalo pomerne vysoké príspevky do systému financovania EÚ, ktorý sa vo veľkej miere opieral o vlastný zdroj založený na DPH, ktorého vymeriavací základ bol v Spojenom kráľovstve obzvlášť široký.

Objektívne okolnosti o ktoré sa opierajú súčasné korekčné mechanizmy, sa od roku 1984 výrazne zmenili. Zreteľne sa znížil podiel spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „SPP“) na rozpočte EÚ, ako aj financovanie založené na DPH. Najpodstatnejšia je však skutočnosť, že Spojené kráľovstvo je momentálne jedným z najbohatších členských štátov EÚ. Vzhľadom na tieto aspekty, ako aj na posúdenie rozpočtovej záťaže a relatívnej prosperity Spojeného kráľovstva a ich porovnanie s inými členskými štátmi by sa mala korekcia v prospech Spojeného kráľovstva prehodnotiť.

Vývoj kľúčových parametrov (1984 – 2011)

	1984	2005	2011
Podiel SPP na rozpočte (% z celku)	69 %	50 %	44 %
Príspevky založené na DPH (% z celku)	57 %	16 %	11 %
Prosperita Spojeného kráľovstva (HND na obyvateľa v PPS)	93 % z EÚ-10	117 % z EÚ-25	111 % z EÚ-27

Zdroj: Európska komisia, GR pre rozpočet

Na základe finančného rámca na obdobie rokov 2014 – 2020 navrhovaného Komisiou⁷ a dokonca aj za predpokladu spravodlivého rozdelenia celkových nákladov na rozšírenie medzi bohatšie členské štáty, sa zdá, že obmedzený počet členských štátov vrátane Spojeného kráľovstva bude aj naďalej vystavený rozpočtovej záťaži, ktorú možno vzhľadom na relatívnu prosperitu týchto krajín považovať za nadmernú.

V rozhodnutí sa preto navrhuje, aby boli od roku 2014 zavedené dočasné korekcie v prospech Nemecka, Holandska, Švédska a Spojeného kráľovstva. Tieto korekcie musia okrem iného zohľadňovať dôležité zmeny v systéme financovania EÚ stanovené v tomto rozhodnutí, vývoj výdavkov navrhnutý vo finančnom rámci, a to vrátane ukončenia procesu postupného zavádzania výdavkov do tých členských štátov, ktoré pristúpili k EÚ v roku 2004 a 2007, a vysokú úroveň prosperity dosiahnutú v uvedených členských štátoch.

Po druhé, nový systém korekcií musí byť jednoduchý a transparentný, reálne otvorený verejnej a parlamentnej kontrole, predvídateľný a efektívny. Zároveň musí zabezpečovať rovnaké zaobchádzanie s členskými štátmi.

⁷ KOM(2011) 398 v konečnom znení z 29.6.2011.

Korekcia v prospech Spojeného kráľovstva je v súčasnej podobe mimoriadne komplikovaným mechanizmom. Tento mechanizmus už vo svojej podstate obsahuje zvrátené hospodárske stimuly, medzi ktoré patrí aj automatické neutralizovanie účinku (prostredníctvom zníženia korekcie) pomoci EÚ vyplácanej Spojenému kráľovstvu napríklad v prípade katastrof, ako sú povodne. Zároveň je základom pre výpočet úľavy, ktorú si Nemecko, Holandsko, Rakúsko a Švédsko uplatňujú pri financovaní korekcie v prospech Spojeného kráľovstva. Po odstránení vlastného zdroja založeného na DPH nebudú už viac k dispozícii niektoré základné údaje na výpočet korekcie v prospech Spojeného kráľovstva, čo je ďalším z technických argumentov v prospech hĺbkovej revízie tohto mechanizmu.

Komisia z tohto dôvodu navrhuje, aby sa pôvodné korekčné mechanizmy nahradili k 1. januáru 2014 novým paušálnym systémom. Transformácia súčasných korekcií na paušálne hrubé zníženie príspevkov založených na HND prináša jasné výhody v porovnaní s inými alternatívami, vrátane všeobecného korekčného mechanizmu, ktoré Komisia navrhovala v roku 2004⁸. Tieto paušálne sumy vychádzajú zo súčasných predpokladov a nezohľadňujú zavedenie nových vlastných zdrojov.

Aktualizácia korekcií v prospech Spojeného kráľovstva za roky 2010, 2011 a 2012 sa z dôvodu konzistentnosti a kontinuity uskutoční na základe starého systému, zatiaľ čo korekcia za rok 2013, ktorá mala byť zahrnutá do rozpočtu na rok 2014, bude nahradená novým systémom paušálnych korekcií. Tieto korekcie budú financované spravodlivým a transparentným spôsobom, pričom každý členský štát bude prispievať proporčne podľa svojej relatívnej prosperity (definovanej ako HND v trhových cenách).

V záujme transparentnosti a spravodlivosti Komisia zároveň navrhuje odstrániť skrytú korekciu vo výške 25 % z vybratej sumy tradičných vlastných zdrojov, ktoré si členské štáty ponechávajú na pokrytie nákladov na výber. Keďže sa navrhuje začleniť korekčné mechanizmy do paušálneho systému, výška prostriedkov, ktoré si členské štáty takto ponechávajú, by sa mala obmedziť na 10 %, a to v súlade so systémom pred rokom 2000.

3. BALÍK VLASTNÝCH ZDROJOV

3.1. Právne nástroje

Zmluva o fungovaní Európskej únie (ďalej „ZFEÚ“) obsahuje ustanovenia, o ktoré sa opiera systém financovania EÚ, a najmä systém jej vlastných zdrojov. Potvrďuje sa v nej kľúčová úloha rozhodnutia o systéme vlastných zdrojov, ktoré by malo upravovať hlavné aspekty tohto systému.

Na rozdiel od Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva obsahuje ZFEÚ až dve ustanovenia týkajúce sa vykonávania rozhodnutia o systéme vlastných zdrojov.

- (1) V článku 311 ods. 4 ZFEÚ sa ustanovuje, že „Rada v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom ustanoví prostredníctvom nariadení vykonávacie opatrenia pre systém vlastných zdrojov Únie, pokiaľ tak ustanovuje rozhodnutie [o systéme vlastných zdrojov]. Rada sa uznáva po udelení súhlasu Európskeho parlamentu“.
- (2) V článku 322 ods. 2 ZFEÚ sa ustanovuje, že „na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a Dvorom audítorov Rada určí metódy a postup, podľa

⁸ KOM(2004) 505 v konečnom znení zo 14. júla 2004.

ktorých budú rozpočtové príjmy poskytnuté podľa dojednaní týkajúcich sa vlastných zdrojov Únie k dispozícii Komisii, a stanoví opatrenia, ktoré treba v prípade potreby použiť na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť.“

Vykonávacie opatrenia pre systém vlastných zdrojov sa tak opierajú o dva rôzne články ZFEÚ a podliehajú teda rozličným postupom prijímania: pri prijímaní opatrení v zmysle článku 311 ods. 4 ZFEÚ sa vyžaduje súhlas Európskeho parlamentu, kým opatrenia podľa článku 322 ods. 2 sa prijímajú po porade s Európskym parlamentom. Vykonávacie opatrenia v zmysle článku 311 ods. 4 ZFEÚ je potrebné ustanoviť v rozhodnutí o systéme vlastných zdrojov, zatiaľ čo v článku 322 ods. 2 ZFEÚ sa stanovuje, že sa musia stanoviť opatrenia na sprístupňovanie rozpočtových príjmov a v prípade potreby na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti vzniká teda otázka, ktoré aspekty by mali byť definované v samotnom rozhodnutí o systéme vlastných zdrojov a ktoré vykonávacie opatrenia by mali byť zahrnuté v jednotlivých nariadeniach. Zámerom zákonodarcov pri vypracovávaní návrhu zmluvy bolo, aby „systém zdrojov vychádzal z dvoch právnych základov, ktoré podliehajú rozličným postupom. Z právneho základu na stanovenie stropu vlastných zdrojov, a teda objemu rozpočtu Únie, a na vytvorenie nových zdrojov, ktorý by upravoval zložitejší postup podľa [zmluvy] [...]; A z právneho základu týkajúceho sa praktických dojednaní o zdrojoch Únie, ktorý by upravoval jednoduchší postup: schválenie Radou kvalifikovanou väčšinou [...] po udelení súhlasu Európskeho parlamentu“⁹.

Navrhovaná štruktúra právneho rámca pre systém vlastných zdrojov sa do značnej miery riadi touto logikou, keďže samotný systém sa vymedzuje v rozhodnutí o systéme vlastných zdrojov, zatiaľ čo všetky praktické aspekty sa ustanovujú v príslušných vykonávacích nariadeniach.

3.2. Kľúčová úloha rozhodnutia o systéme vlastných zdrojov

Rozhodnutie o systéme vlastných zdrojov bude ako kľúčový právny nástroj, o ktorý sa opiera celý systém vlastných zdrojov, aj naďalej upravovať hlavné aspekty tohto systému. V kontexte stanovenom ZFEÚ sa revízia tohto rozhodnutia nemusí vždy vyžadovať pri každom novom finančnom rámci. Toto rozhodnutie by malo skôr vytvárať pevný, stabilný a trvalý základ, na ktorom bude systém vlastných zdrojov vybudovaný. Jeho jednomyselné schválenie a ratifikácia členskými štátmi umožní plnú parlamentnú kontrolu a zabezpečí rešpektovanie národnej suverenity.

Návrh v podstate zachováva štruktúru súčasného rozhodnutia o systéme vlastných zdrojov a obsahuje mnoho z už existujúcich ustanovení. Zahrnuté sú v ňom však aj niektoré podstatné úpravy:

- (1) odstránenie vlastného zdroja založeného na DPH k 31. decembru 2013 a zahrnutie ustanovenia upravujúceho jeho postupné vyradovanie do záverečných ustanovení;
- (2) zoznam nových vlastných zdrojov vrátane časového rámca pre ich zavedenie a príslušných limitov pri ich uplatňovaní. Rozhodnutie stanovuje predovšetkým maximálnu výšku daňových sadzieb uplatňovaných na nové vlastné zdroje, zatiaľ čo

⁹ Pozri predovšetkým „Záverečnú správu z diskusného kola o vlastných zdrojoch“ k Európskemu konventu, CONV 730/03, 08/05/2003.

vykonávacie nariadenie v zmysle článku 311 ods. 4 uvádza osobitné sadzby. Toto dojednanie umožní na jednej strane nevyhnutnú kontrolu daňových sadzieb členskými štátmi a ich príslušnými parlamentmi a na strane druhej určitú flexibilitu v rámci demokratického dohľadu zo strany Európskeho parlamentu. Táto flexibilita bude mimoriadne dôležitá v počiatočných fázach implementácie nových vlastných zdrojov, počas ktorých bude prevládať najväčšia neistota ohľadom ich presného vplyvu. Osobitné sadzby uplatňované na daň z finančných transakcií budú spolu s konkrétnym legislatívnym návrhom predložené na jeseň;

- (3) ustanovenia týkajúce sa korekčných mechanizmov a zániku súčasnej korekcie v prospech Spojeného kráľovstva. Rozhodnutie ustanovuje paušálne zníženie príspevkov založených na HND priznané každému z dotknutých členských štátov za každý rok. Do rozhodnutia je zahrnutý aj článok upravujúci financovanie týchto korekcií, ktoré by bolo založené na relatívnej prosperite všetkých členských štátov;
- (4) vypustenie ustanovení týkajúcich sa vymedzenia HND na účely vlastných zdrojov a prepočítania stropov vlastných zdrojov v prípade výrazných zmien HND. Ide o technickú záležitosť, ktorú upravuje vykonávacie nariadenie v zmysle článku 311 ods. 4 ZFEÚ;
- (5) zavedenie nového článku podrobne uvádzajúceho aspekty, ktoré majú upravovať vykonávacie nariadenia v zmysle článku 311 ods. 4 ZFEÚ a článku 322 ods. 2 ZFEÚ.

Navrhované nové rozhodnutie o systéme vlastných zdrojov je v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím 2007/436/ES transparentnejšie a zároveň zrozumiteľnejšie, a to tak pre občanov EÚ, ako aj pre členov Európskeho parlamentu a národných parlamentov.

3.3. Vykonávacie nariadenie

Nové vykonávacie nariadenie v zmysle článku 311 ods. 4 ZFEÚ obsahuje všetky praktické dojednania o zdrojoch Únie, ktoré by mali upravovať jednoduchšie postupy, a to s cieľom vytvoriť dostatočne flexibilný systém, ktorý bude rešpektovať rozsah a medze stanovené v rozhodnutí o systéme vlastných zdrojov. Výnimkou sú tie aspekty systému vlastných zdrojov, ktoré sa týkajú sprístupňovania vlastných zdrojov a zabezpečenia požiadaviek na pokladničnú hotovosť (pozri bod 3.4 ďalej v texte).

Do tohto vykonávacieho nariadenia boli zahrnuté aj ustanovenia všeobecného charakteru, ktoré sa uplatňujú na všetky druhy vlastných zdrojov, a v prípade ktorých je primeraný dohľad zo strany parlamentu mimoriadne dôležitý. Ide predovšetkým o aspekty kontroly príjmov a dohľadu nad nimi a príslušné právomoci inšpektorov Komisie.

V tomto vykonávacom nariadení možno teda nájsť nasledujúce ustanovenia, ktoré zodpovedajú zoznamu uvedenému v rozhodnutí o systéme vlastných zdrojov:

- (1) daňové sadzby a sadzby uplatňované na jednotlivé vlastné zdroje stanovené v rozhodnutí. Vytvorila sa tak podmienka na obmedzenú flexibilitu v rámci limitov ustanovených v rozhodnutí o systéme vlastných zdrojov. Bez tejto flexibility by náročný a zdĺhavý postup prijímania rozhodnutí o systéme vlastných zdrojov oslabil schopnosť vykonávať potrebné a včasné úpravy vlastných zdrojov;

- (2) referenčný hrubý národný dôchodok (HND) podľa Európskeho systému národných a regionálnych účtov (ESA) a príslušné ustanovenia pre prípad výrazných zmien HND (presnejší výpočet HND na základe revízie ESA môže ovplyvniť výšku stropov vlastných zdrojov);
- (3) úpravu ročného zostatku rozpočtu. Zatiaľ čo všeobecné zásady prenosu prebytku sú stanovené v rozhodnutí, toto nariadenie ustanovuje vykonávacie opatrenia;
- (4) ustanovenia týkajúce sa kontroly a dohľadu vrátane dodatočných požiadaviek na podávanie správ.

Viacero z týchto opatrení je v súčasnosti zahrnutých do nariadenia č. 1150/2000, konkrétne bod 3 a niektoré aspekty bodu 4 týkajúce sa najmä podávania správ o vzniknutých nárokoch, podvodoch a nezrovnalostiach a dojednaní ohľadom Poradného výboru pre vlastné zdroje. Keďže tieto prvky priamo nesúvisia so sprístupňovaním vlastných zdrojov, ani so zabezpečením požiadaviek na pokladničnú hotovosť, logicky sa uvádzajú v tomto vykonávacom nariadení. Pri tejto príležitosti sa zároveň zjednodušil súčasný právny rámec, pričom sa z nariadenia Rady č. 1026/1999 prevzali a aktualizovali ustanovenia týkajúce sa právomocí a povinností inšpektorov Komisie. Po prijatí tohto vykonávacieho nariadenia sa preto uvedené nariadenie zruší.

Toto vykonávacie nariadenie v súčinnosti s rozhodnutím o systéme vlastných zdrojov zabezpečí, že akákoľvek technická úprava systému bude podliehať schváleniu zo strany národných zákonodarných orgánov, ako aj súhlasu Európskeho parlamentu.

3.4. Sprístupňovanie vlastných zdrojov

Nariadenie v zmysle článku 322 ods. 2 ZFEÚ dopĺňa rozhodnutie o systéme vlastných zdrojov, ako aj vykonávacie nariadenie v zmysle článku 311 ods. 4 ZFEÚ. Upravovať by malo aspekty týkajúce sa sprístupňovania vlastných zdrojov a opatrení na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť.

Komisia navrhuje postupovať v dvoch krokoch.

Po prvé, v rámci tohto balíka o vlastných zdrojoch navrhuje začleniť do nového nariadenia Rady v zmysle článku 322 ods. 2 ZFEÚ ustanovenia potrebné na určenie metód a postupu, podľa ktorých členské štáty sprístupnia Komisii tradičné vlastné zdroje (ďalej „TVZ“) a vlastný zdroj založený na HND. Tento dokument zároveň stanovuje opatrenia, ktoré treba v prípade potreby použiť na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť.

Na základe týchto praktických dojednaní sa vykonáva systém stanovený v rozhodnutí o systéme vlastných zdrojov, a to pokiaľ ide o stanovenie TVZ, uchovávanie sprievodných dokladov, administratívnu spoluprácu, vedenie účtov pre vlastné zdroje, časový rámec pre ich sprístupnenie a úpravy, a v prípade potreby aj ustanovenia týkajúce sa správy hotovostných finančných prostriedkov a nevymožiteľných súm.

Z praktického hľadiska návrh zahŕňa ustanovenia nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000¹⁰ s výnimkou tých ustanovení, ktoré sa priamo netýkajú sprístupňovania TVZ a vlastného zdroja založeného na HND alebo zabezpečenia požiadaviek na pokladničnú

¹⁰ Ú. v. ES L 130, 31.5.2000, s.1.

hotovosť. Nariadenie č. 1150/2000 by sa teda v záujme jasnosti a prehľadnosti malo v rámci balíka vlastných zdrojov prepracovať. Nevyžiada si to však výrazne zmeny existujúcich ustanovení. Napriek tomu bude vzhľadom na nedávne skúsenosti Komisie v oblasti správy TVZ a vlastného zdroja založeného na HND potrebné vykonať niekoľko podstatných zmien a doplnení.

Po druhé, je potrebné vypracovať ustanovenia, ktoré by upravovali navrhované nové vlastné zdroje. Tieto ustanovenia by sa mohli týkať vymedzenia zdaniteľnej udalosti; vzniku daňovej povinnosti (prepojenie zdaniteľnej udalosti s účtovným zápisom); formy vyhlásení alebo výkazov predkladaných Komisii a frekvencie ich predkladania; stanovenia platobných mechanizmov alebo mechanizmov na sprístupňovanie zdrojov; uplatniteľných sankcií; okolností, za ktorých možno uplatniť korekčné mechanizmy, a inštrukcií týkajúcich sa obdobia uchovávanía sprievodných dokladov.

V súvislosti s navrhovaným novým vlastným zdrojom bude potrebné vypracovať ustanovenia, ktoré budú upravovať príslušné témy. Tieto ustanovenia sa náležitým spôsobom zahrnú do osobitných nariadení.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o systéme vlastných zdrojov Európskej únie

(//ES, Euratom)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 311 ods. 3, v spojení so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä jej článkom 106a,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po predložení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu¹¹,

so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov¹²,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹³,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Systém vlastných zdrojov Európskej únie musí zabezpečovať primerané zdroje na riadny rozvoj politik Únie, a to pri dodržaní prísnej rozpočtovej disciplíny. Vytvorenie systému vlastných zdrojov zároveň môže a malo by prispievať k širšiemu úsiliu členských štátov o konsolidáciu ich rozpočtov a môže a malo by sa maximálnym spôsobom podieľať na rozvoji politik Únie.
- (2) Z verejných konzultácií, ktoré sa uskutočnili v súvislosti s prípravou preskúmania rozpočtu EÚ, vyplynulo veľké množstvo záverov týkajúcich sa fungovania systému financovania Únie. Závery poukázali na značnú mieru spokojnosti s tradičnými vlastnými zdrojmi a existenciou zostatkového zdroja zabezpečujúceho rozpočtovú stabilitu a vyrovnaný rozpočet. Veľká časť respondentov však vyzdvihla potrebu odstránenia jednotlivých korekčných mechanizmov a zániku vlastného zdroja založeného na dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“). Konzultácie zároveň poukázali na veľkú názorovú rôznorodosť, pokiaľ ide o zavedenie nových vlastných zdrojov.

¹¹ Stanovisko predložené XX.6.2011.

¹² Ú. v. EÚ C

¹³ Ú. v. EÚ C

- (3) V oznámení z 19. októbra 2010 pod názvom „Preskúmanie rozpočtu EÚ“¹⁴ Komisia poznamenáva, že začatie novej etapy vo vývoji financovania EÚ by mohlo zahŕňať tri úzko prepojené rozmery – zjednodušenie príspevkov členských štátov, zavedenie jedného alebo niekoľkých nových vlastných zdrojov a postupný zánik všetkých korekčných mechanizmov. Pri postupnom zavádzaní zmien by sa mali zachovať základné prvky systému financovania EÚ: stabilné a dostatočné financovanie ročného rozpočtu EÚ, dodržiavanie rozpočtovej disciplíny a mechanizmus na zabezpečenie vyrovnaného rozpočtu.
- (4) Systém vlastných zdrojov by sa mal podľa možností opierať skôr o nezávislé vlastné zdroje v duchu zmluvy, ako o finančné príspevky členských štátov, ktoré tieto členské štáty považujú len za svoje výdavky.
- (5) Lisabonská zmluva zavádza do ustanovení týkajúcich sa systému vlastných zdrojov zmeny, ktoré umožňujú znížiť počet existujúcich vlastných zdrojov a zároveň vytvoriť nové zdroje.
- (6) Rozhodnutie o systéme vlastných zdrojov môže nadobudnúť účinnosť až po jeho prijatí všetkými členskými štátmi v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami, teda pri zabezpečení plného rešpektovania národnej suverenity.
- (7) Zdroj založený na DPH vo svojej súčasnej podobe prináša v porovnaní s vlastným zdrojom založeným na hrubom národnom dôchodku (ďalej len „HND“) len malú pridanú hodnotu. Tento zdroj je výsledkom zložitého matematického výpočtu, v dôsledku čoho je systém odvádzania príspevkov členskými štátmi do rozpočtu neprehľadný. Vzhľadom na samotný výpočet harmonizovaného základu a existenciu mechanizmu na jeho obmedzenie nie je medzi skutočným základom DPH v členskom štáte a jeho príspevkom do ročného rozpočtu Únie žiadne priame prepojenie. Odstránením zdroja založeného na DPH v jeho súčasnej podobe k 1. januáru 2014 by sa tento systém príspevkov zjednodušil.
- (8) V záujme lepšieho zosúladenia finančných nástrojov Únie s jej politickými prioritami, ako aj v záujme zníženia príspevkov členských štátov do ročného rozpočtu Únie a v záujme podpory ich úsilia o konsolidáciu svojich rozpočtov, by mali byť do tohto rozhodnutia zahrnuté nové vlastné zdroje – daň z finančných transakcií a nový zdroj založený na DPH.
- (9) V tomto rozhodnutí by mali byť ustanovené hlavné zásady, premenné veličiny a dátumy prijatia právneho rámca Únie pre nové vlastné zdroje pochádzajúce z dane z finančných transakcií a z nového zdroja založeného na DPH.
- (10) Na zasadnutí Európskej rady vo Fontainebleau v roku 1984 sa dospelo k záveru, že výdavková politika je v podstate hlavným prostriedkom riešenia otázky rozpočtovej nerovnováhy. Zároveň sa však na tomto zasadnutí uznala aj skutočnosť, že každý členský štát, ktorý je vzhľadom na svoju relatívnu prosperitu vystavený nadmernej rozpočtovej záťaži, si môže v primeranom čase uplatniť príslušnú korekciu. Tieto zásady by sa mali potvrdiť a konzistentne uplatňovať.

¹⁴

KOM(2010) 700 z 19.10.2010.

- (11) Akýkoľvek korekčný mechanizmus by mal byť úzko prepojený s výdavkovou politikou zakotvenou vo viacročnom finančnom rámci stanovenom v článku 312 zmluvy. Existencia korekčného mechanizmu v minulosti alebo v súčasnosti sama o sebe neopodstatňuje jeho zachovanie v budúcnosti. Každá korekcia by mala byť postavená na transparentných a zrozumiteľných základoch a v súlade so zásadami z Fontainebleau by mala trvať len tak dlho, pokiaľ bude slúžiť stanovenému účelu. Nemala by byť ani podnetom na nenáležité využívanie finančných prostriedkov Únie. Tieto ciele možno najlepšie dosiahnuť na základe systému paušálneho zníženia príspevkov do vlastného zdroja založeného na HND.
- (12) Objektívne okolnosti o ktoré sa opierajú korekčné mechanizmy, sa postupom času výrazne zmenili. Napriek tomu je obmedzený počet členských štátov aj naďalej vystavený rozpočtovej záťaži, ktorú možno vzhľadom na relatívnu prosperitu týchto krajín považovať za nadmernú. Rozhodnutie by malo preto upravovať dočasné korekcie v prospech Nemecka, Holandska, Švédska a Spojeného kráľovstva. Tieto korekcie by mali okrem iného zohľadňovať dôležité zmeny v systéme financovania EÚ stanovené v tomto rozhodnutí, vývoj výdavkov navrhnutý vo finančnom rámci, a to vrátane ukončenia procesu postupného zavádzania výdavkov v tých členských štátoch, ktoré pristúpili k EÚ v roku 2004 a 2007, a vysokú úroveň prosperity dosiahnutú v Nemecku, Holandsku, Švédsku a Spojenom kráľovstve.
- (13) S cieľom zabezpečiť súbežnosť medzi viacročným finančným rámcom a uplatňovaním korekčných mechanizmov by sa všetky pôvodné korekčné mechanizmy mali k 1. januáru 2014 nahradiť novým paušálnym systémom.
- (14) Prostriedky vo výške 25 % z vybratej sumy tradičných vlastných zdrojov, ktoré si členské štáty ponechávajú na pokrytie nákladov na výber, predstavujú skrytý korekčný mechanizmus. Keďže korekčné mechanizmy sa navrhuje začleniť do paušálneho systému, výška prostriedkov, ktoré si členské štáty takto ponechávajú, by sa mala obmedziť na 10 %, a to v súlade so systémom spred roku 2000.
- (15) V záujme dodržania prísnej rozpočtovej disciplíny a vzhľadom na oznámenie Komisie zo 16. apríla 2010 o úprave stropov vlastných zdrojov a stropov viazaných rozpočtových prostriedkov v nadväznosti na rozhodnutie uplatňovať FISIM na účely vlastných zdrojov¹⁵ by mal strop vlastných zdrojov v prípade platobných rozpočtových prostriedkov predstavovať 1,23 % súčtu HND členských štátov v trhových cenách a v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov 1,29 % súčtu HND členských štátov. Aby bolo možné zachovať objem finančných prostriedkov, ktoré má Únia k dispozícii, je vhodné upraviť výšku týchto stropov vyjadrených v percentách HND v tom prípade, že v dôsledku zmien a doplnení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady z [...] o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii¹⁶ dôjde k výraznej zmene výšky HND. Táto úprava by sa mala vykonať podľa postupu stanoveného v článku 311 ods. 4 zmluvy.
- (16) Na účely vykonávania tohto rozhodnutia je potrebné ustanoviť prijatie osobitných vykonávacích opatrení. Do osobitného vykonávacieho nariadenia by mali byť teda zahrnuté ustanovenia všeobecného charakteru, ktoré sa uplatňujú na všetky druhy

¹⁵ KOM(2010) 162 v konečnom znení.

¹⁶ Ú. v. EÚ ...

vlastných zdrojov, a v prípade ktorých je primeraný dohľad zo strany parlamentu mimoriadne dôležitý. Ide predovšetkým o postupy na výpočet ročného zostatku rozpočtu a jeho zahrnutie do rozpočtu, ako aj o aspekty kontroly príjmov a dohľadu nad nimi. Do uvedeného nariadenia by mali byť zahrnuté aj daňové sadzby a sadzby uplatňované na jednotlivé vlastné zdroje stanovené v rozhodnutí a takisto technické záležitosti týkajúce sa HND, vďaka čomu sa vytvoria podmienky na obmedzenú flexibilitu v rámci limitov ustanovených v tomto rozhodnutí.

- (17) Z dôvodu konzistentnosti a kontinuity, ako aj z dôvodu právnej istoty je potrebné vypracovať ustanovenia, ktoré by upravovali prechod zo systému zavedeného rozhodnutím 2007/436/ES, Euratom zo 7. júna 2007 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev¹⁷ na systém stanovený týmto rozhodnutím. Po zániku vlastného zdroja založeného na DPH by sa teda rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom v príslušných rokoch malo aj naďalej uplatňovať na výpočet a úpravu príjmov, ktoré plynú z uplatňovania sadzby na základ DPH, na postupy sprístupňovania týchto príjmov, ako aj na dojednania o inšpekciách. Okrem toho, výpočet korekcie rozpočtovej nerovnováhy v prospech Spojeného kráľovstva za rozpočtové roky do roku 2012 by sa mal riadiť ustanoveniami stanovenými v rozhodnutí 2007/436/ES, Euratom. Korekcia v prospech Spojeného kráľovstva za rok 2013, ktorá má byť zahrnutá do rozpočtu na rok 2014, by sa mala v roku 2014 nahradiť systémom paušálneho hrubého zníženia.
- (18) Rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom by sa malo zrušiť.
- (19) Na účely tohto rozhodnutia by sa všetky peňažné sumy mali vyjadrovať v eurách a v bežných cenách.
- (20) S cieľom zabezpečiť prechod na nový systém vlastných zdrojov a zároveň súbeh s rozpočtovým rokom by sa toto rozhodnutie malo uplatňovať od 1. januára 2014,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Predmet

Toto rozhodnutie stanovuje pravidlá pridelovania vlastných zdrojov Únie s cieľom zabezpečiť financovanie jej ročného rozpočtu.

Článok 2

Kategórie vlastných zdrojov

1. Vlastné zdroje zahrnuté do rozpočtu Únie tvoria príjmy z:

¹⁷ Ú. v. EÚ L 163, 23.6.2007, s.17.

a) tradičných vlastných zdrojov pozostávajúcich z odvodov, prémieí, dodatočných alebo vyrovnávacích súm, dodatočných súm alebo iných poplatkov, z ciel Spoločného colného sadzobníka a ďalších ciel, ktoré zaviedli alebo majú zaviesť inštitúcie Únie v rámci obchodovania s nečlenskými krajinami, z ciel na výrobky, na ktoré sa vzťahovala Zmluva o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele, ktorej platnosť už skončila, ako aj z príspevkov a iných poplatkov stanovených v rámci spoločnej organizácie trhu s cukrom;

b) dane z finančných transakcií v súlade s [legislatívnym aktom] (EÚ) č. [.../...], pričom uplatňovaná daňová sadzba nepresiahne ... %;

c) podielu z dane z pridanej hodnoty (DPH) uplatňovanej pri dodaní tovaru a služieb, nadobudnutí tovaru v rámci Spoločenstva a dovozu tovaru, a to pri uplatňovaní štandardnej sadzby DPH v každom členskom štáte podľa smernice Rady 2006/112/ES¹⁸, pričom sadzba uplatňovaná v súlade s nariadením (EÚ) č. .../... nepresiahne dva percentuálne body štandardnej sadzby;

d) uplatňovania jednotnej sadzby na súčet HND všetkých členských štátov, ktorá sa stanoví v súlade s rozpočtovým postupom pri zohľadnení celkovej výšky všetkých ostatných príjmov;

2. Vlastné zdroje zahrnuté do rozpočtu Únie tvoria aj príjmy plynúce z akýchkoľvek nových poplatkov zavedených v rámci spoločnej politiky v súlade so zmluvou, a to za predpokladu, že bol dodržaný potup stanovený v článku 311 zmluvy.

3. Členské štáty si na pokrytie nákladov na výber ponechajú 10 % zo súm uvedených v odseku 1 písm. a).

4. Ak na začiatku rozpočtového roka nie je ešte prijatý rozpočet, súčasné sadzby uplatňované na HND zostávajú v platnosti až do nadobudnutia platnosti nových sadzieb.

Článok 3

Stropy vlastných zdrojov

1. Celková výška vlastných zdrojov pridelená Únii na pokrytie ročných platobných rozpočtových prostriedkov nepresiahne 1,23 % súčtu HND členských štátov.

2. Celková ročná výška viazaných rozpočtových prostriedkov zahrnutých do rozpočtu Únie nepresiahne 1,29 % súčtu HND členských štátov.

Medzi viazanými rozpočtovými prostriedkami a platobnými rozpočtovými prostriedkami sa zachováva primeraný pomer, aby sa zabezpečila ich vzájomná zlučiteľnosť, ako aj dodržiavanie stropu podľa odseku 1 v nasledujúcich rokoch.

¹⁸

Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s.1.

Článok 4

Korekčné mechanizmy

1. Na HND jednotlivých členských štátov sa uplatňuje jednotná sadzba stanovená podľa článku 2 ods. 1 písm. d).

2. V období rokov 2014 – 2020 sa hrubé zníženie ročných príspevkov založených na HND uplatňuje v prípade týchto členských štátov:

- 2 500 mil. EUR v prípade Nemecka,
- 1 050 mil. EUR v prípade Holandska,
- 350 mil. EUR v prípade Švédska a
- 3 600 mil. EUR v prípade Spojeného kráľovstva.

Článok 5

Financovanie korekčných mechanizmov

Náklady na korekcie stanovené v článku 4 znášajú členské štáty proporčne podľa ich podielu na platbách uvedených v článku 2 ods. 1 písm. d).

Článok 6

Zásada všeobecnosti

Príjmy uvedené v článku 2 sa použijú bez rozdielu na financovanie všetkých výdavkov zahrnutých do ročného rozpočtu Únie.

Článok 7

Prenos prebytku

Akýkoľvek prebytok príjmov Únie, ktorý počas rozpočtového roka vznikne nad celkovými skutočnými výdavkami, sa preniesie do nasledujúceho rozpočtového roka.

Článok 8

Výber vlastných zdrojov a ich sprístupňovanie alebo platba Komisii

1. Vlastné zdroje Únie uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a najneskôr od 1. januára 2018 vlastné zdroje uvedené v článku 2 ods. 1 písm. c) vyberajú členské štáty v súlade s

vnútroštátnymi ustanoveniami zavedenými zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami, ktoré sa podľa potreby upravujú na účely splnenia požiadaviek vyplývajúcich z pravidiel Únie.

Komisia preskúma príslušné vnútroštátne ustanovenia oznámené členskými štátmi, oznámi členským štátom úpravy, ktoré považuje za potrebné v záujme zabezpečenia ich súladu s pravidlami Únie, a v prípade potreby podá správu rozpočtovému orgánu.

2. Vlastné zdroje Únie uvedené v článku 2 ods. 1 písm. b) sa vyberajú najneskôr od 1. januára 2018 v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie, ktoré sú v prípade potreby doplnené o vnútroštátne ustanovenia zavedené zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami. Tieto vnútroštátne ustanovenia sa podľa potreby upravujú na účely splnenia požiadaviek vyplývajúcich z pravidiel Únie.

Komisia preskúma príslušné vnútroštátne ustanovenia oznámené členskými štátmi, oznámi členským štátom úpravy, ktoré považuje za potrebné v záujme zabezpečenia ich súladu s pravidlami Únie, a v prípade potreby podá správu rozpočtovému orgánu.

3. Členské štáty sprístupňujú Komisii zdroje uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a), c) a d) v súlade s nariadením prijatým podľa článku 322 ods. 2 zmluvy.

Zdroje uvedené v článku 2 ods. 1 písm. b) sa Komisii sprístupňujú alebo platia v súlade s nariadením prijatým podľa článku 322 ods. 2 zmluvy.

Článok 9

Vykonávacie opatrenia

Rada v súlade s postupom stanoveným v článku 311 ods. 4 zmluvy ustanoví vykonávacie opatrenia týkajúce sa nasledujúcich aspektov systému vlastných zdrojov:

a) daňových sadzieb vlastných zdrojov podľa článku 2 ods. 1 písm. b) a c) a sadzby uplatňovanej na vlastný zdroj podľa článku 2 ods. 1 písm. d);

b) referenčného HND, ustanovení týkajúcich sa úpravy HND a prepočítania výšky stropov v prípade platobných a viazaných rozpočtových prostriedkov za predpokladu výraznej zmeny HND na účely uplatňovania článku 2 ods. 1 písm. d) a článku 3;

c) postupov na výpočet ročného zostatku rozpočtu a jeho zahrnutie do rozpočtu, ako je stanovené v článku 7;

d) ustanovení a dojednaní týkajúcich sa kontroly príjmov uvedených v článku 2 a dohľadu nad nimi vrátane akýchkoľvek dodatočných požiadaviek na podávanie správ.

Článok 10

Záverečné a prechodné ustanovenia

1. S výhradou odseku 2 sa rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom zrušuje. Všetky odkazy na rozhodnutie Rady z 21. apríla 1970 o nahradení finančných príspevkov členských štátov vlastnými zdrojmi Spoločenstiev¹⁹, na rozhodnutie Rady 85/257/EHS, Euratom zo 7. mája 1985 o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev²⁰, na rozhodnutie Rady 88/376/EHS, Euratom z 24. júna 1988 o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev²¹, na rozhodnutie Rady 94/728/ES, Euratom z 31. októbra 1994 o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev²², na rozhodnutie Rady 2000/597/ES, Euratom z 29. septembra 2000 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev²³ alebo na rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom sa považujú za odkazy na toto rozhodnutie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

2. Články 2, 4, 5 a 8 ods. 2 rozhodnutí 94/728/ES, Euratom, 2000/597/ES, Euratom a 2007/436/ES, Euratom sa v príslušných rokoch naďalej uplatňujú na výpočet a úpravu príjmov, ktorý plynú z uplatňovania sadzby na jednotne stanovený základ DPH, ktorý je obmedzený na úrovni 50 % až 55 % HNP alebo HND každého členského štátu, ďalej na postupy sprístupňovania týchto príjmov, na dojednania o inšpekciách, ako aj na výpočet korekcie rozpočtovej nerovnováhy v prospech Spojeného kráľovstva za rozpočtové roky do roku 2012.

3. Členské štáty si na pokrytie nákladov na výber aj naďalej ponechajú 10 % zo súm uvedených v článku 2 ods. 1 písm. a), ktoré mali byť v súlade s platnými pravidlami Únie členskými štátmi sprístupnené do 28. februára 2001.

Členské štáty si na pokrytie nákladov na výber aj naďalej ponechajú 25 % zo súm uvedených v článku 2 ods. 1 písm. a), ktoré mali byť v súlade s platnými pravidlami Únie členskými štátmi sprístupnené v období od 1. marca 2001 do 28. februára 2014.

4. Na účely tohto rozhodnutia sa všetky peňažné sumy vyjadrujú v eurách a v bežných cenách.

Článok 11

Nadobudnutie účinnosti

Generálny tajomník Rady oznámi toto rozhodnutie členským štátom.

Členské štáty bezodkladne oznámia generálnemu tajomníkovi Rady ukončenie postupov na prijatie tohto rozhodnutia v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami.

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po prijatí posledného oznámenia uvedeného v druhom odseku.

¹⁹ Ú. v. ES L 94, 28.4.1970, s.19.

²⁰ Ú. v. ES L 128, 14.5.1985, s.15.

²¹ Ú. v. ES L 185, 15.7.1988, s.24.

²² Ú. v. ES L 293, 12.11.1994, s. 9.

²³ Ú. v. ES L 253, 7.10.2000, s. 42.

Uplatňuje sa od 1. januára 2014.

Článok 12

Uverejnenie

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

PRÍLOHA

Tabuľka zhody

Rozhodnutie 2007/436/ES	Toto rozhodnutie
Článok 1	Článok 1
Článok 2 ods. 1 písm. a)	Článok 2 ods. 1 písm. a)
Článok 2 ods. 1 písm. b)	-
Článok 2 ods. 1 písm. c)	Článok 2 ods. 1 písm. c)
Článok 2 ods. 2	Článok 2 ods. 2
Článok 2 ods. 3	Článok 2 ods. 3
Článok 2 ods. 4	-
Článok 2 ods. 5	Článok 4 ods. 1
Článok 2 ods. 6	Článok 2 ods. 4
Článok 2 ods. 7	
Článok 3 ods. 1	Článok 3 ods. 1
Článok 3 ods. 2	Článok 3 ods. 2
Článok 3 ods. 3	-
Článok 4	-
Článok 5 ods. 1	Článok 5 ods. 1
Článok 5 ods. 2	-
Článok 5 ods. 3	-
Článok 5 ods. 4	-
Článok 6	Článok 6
Článok 7	Článok 7
Článok 8 ods. 1	Článok 8
Článok 8 ods. 2	-
Článok 9	-
Článok 10 ods. 1	Článok 10 ods. 1
Článok 10 ods. 2	Článok 10 ods. 2
Článok 10 ods. 3	Článok 10 ods. 3
Článok 11	Článok 11
Článok 12	Článok 12